

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК17 «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ КОРДОНУ»
ОПП «Безпека державного кордону»**

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Кваліфікація:	бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма навчання:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення охорони кордону» являє собою комплексну дисципліну, яка викладається спільно трьома кафедрами. Зокрема, перший модуль закріплено за кафедрою теорії та історії держави і права та приватно-правових дисциплін, організацію навчального процесу при вивченні другого модулю здійснює кафедра конституційного міжнародного та адміністративного права, третього модулю – кафедра кримінального права та процесу. ПЗОК виикладається протягом першогокурсу навчання. Дисципліна закінчується складанням диференційованого заліку у другому семестрі.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення охорони кордону» є підготовка висококваліфікованих фахівців Державної прикордонної служби України, які добре обізнані з теоретичними і законодавчими положеннями, що стосуються правових підстав охорони державного кордону України, основних методів та форм діяльності Державної прикордонної служби України, системно-структурної побудови органів охорони державного кордону України їх функцій і повноважень, адміністративно-юрисдикційної діяльності із запобігання та протидії порушенням законодавства про державний кордон України, співвідношення та взаємодії органів охорони державного кордону України з іншими державними військовими формуваннями та державними інститутами України, основних напрямів реформування органів охорони державного кордону України, особливостей виконання завдань з оперативно-службової діяльності.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення охорони кордону» є:

- підвищення загального освітнього рівня курсантів;
- розуміння системи та процесів забезпечення безпеки державного кордону;
- знання правових засад функціонування держави і основ законодавства України, що стосуються повноважень Державної прикордонної служби України;
- здатність виконувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, приймати обґрунтовані рішення щодо застосування заходів примусу;
- усвідомлення основних принципів притягнення до адміністративної відповідальності;
- опанування навичок складання процесуальних документів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення охорони кордону» курсанти повинні *знати*:

- систему законодавства, що регламентує охорону державного кордону;
- систему законодавства про адміністративні правопорушення;
- поняття, класифікацію та реалізацію основних функцій органів охорони державного кордону України;
- особливості адміністративної відповідальності за правопорушення, що посягають на встановлений порядок охорони державного кордону України;
- правила провадження в справах про адміністративні правопорушення;
- правові підстави застосування зброї, спеціальних засобів та фізичної сили;
- функції органів державної влади та органів місцевого самоврядування з прикордонних питань;

вміти:

- орієнтуватися в системі та структурі законодавства, що регулює відносини в сфері державного, в тому числі адміністративного примусу, а також законодавства, що діє в особливий період;

- тлумачити чинне законодавство про адміністративні правопорушення;
- правильно застосовувати норми законодавства про адміністративні правопорушення;
- складати процесуальні документи в справах про адміністративні правопорушення;
- визначати спільні дії щодо здійснення завдань з охорони державного кордону України;

ознайомитися:

- з повноваженнями взаємодіючих із ДПС України державних органів, підрозділів ЗСУ та інших правоохоронних органів України;
- з формами і методами управлінської діяльності;
- напрямками вдосконалення оперативно-службової діяльності.

ВИКЛАДАЧІ : згідно форми А-4.03.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Спеціалізований навчальний клас «Лабораторія з прав людини» (526); Спеціалізований навчальний клас «Музей криміналістики» (524); Спеціалізований навчальний клас «Робоче місце офіцера ВРІАП» (344); бланки процесуальних документів адміністративно-юрисдикційної діяльності Державної прикордонної служби України, мультимедійне забезпечення, навчальні справи про адміністративні правопорушення в ООДК, статистичні дані ДПСУ.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю, семестр						
			загальна	Усього аудиторських занять	Аудиторні заняття							Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік				
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	контрольна робота	семінари	індивідуальне заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	усього	індивідуальні заняття	реферат	конспект з теми	Справа про А/П, протокол огляду місця події					індивідуальне завдання	курсова робота	контрольна робота	
1	1	2	60	40	10	6		12		12				2			2						18			
	2	1	30	20	2	2		10		2			4	6			6						4		+	
Усього за дисципліну		3	90	60	12	8		22		14			4	8									22			

Основні методи навчання: МН1.1- 1.4; МН1.6; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-15	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	МК1.1; МК1.4; МК2.4; МК4.1; МК4.4.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність застосовувати правові засади функціонування держави і основи законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини для забезпечення національної безпеки України, безпеки державного кордону, збройної боротьби та захисту демократичних цінностей.	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ФК-5	Здатність формулювати систему цінностей, діяти соціально відповідально, неупереджено, як представник держави, керуючись нормами законодавства.	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.4.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Знати правові засади функціонування держави і системи забезпечення національної безпеки України; структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи діяльності та структури міжнародних і національних організацій у сфері міжнародних відносин та безпеки державних кордонів в умовах інтеграційних процесів.	МН1.1; МН1.3; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.2;	МК1.1; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.3; МК4.4.
ПРН-4	Розуміти основні положення теорій управління, безпеки державного кордону, збройної боротьби, зміст правоохоронної діяльності, тенденції їх	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.2;	МК1.1; МК1.4; МК2.4; МК4.1; МК4.4.

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
	розвитку та значення для вирішення професійних завдань.		
ПРН-5	Застосовувати і виконувати положення нормативно-правових актів з прикордонних питань у службовій діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3;	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-7	Застосовувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, оперативно-розшукові й оперативно-технічні, правозастосовної та правоохоронної діяльності в різних умовах, розробляти відповідну документацію, звіти, складати процесуальні документи.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.2;	МК1.1; МК2.1; МК2.2; МК2.4; МК3.3; МК4.4.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1	Система та структура законодавства України. Особливості юридичної відповідальності персоналу ДПСУ.	4	Л2	Сз2											09	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 2/1Л(2); 2/2Л(2); 2/2Сз(2)	10
2	Правові основи охорону ДКУ.	6	Л2	Л2	Сз2										10	3/1Л(2); 3/2Сз(2); 4/1Л(2); 4/2Сз(2); 5/1Гз(2);	10
3	Правові підстави застосування зброї, спеціальних засобів та засобів фізичного впливу.	4	Л2	Сз2											11	5/2Сз(2);5/3Гз(2); 5/4Сз(2); 5/5Гз(2); 5/6Пз(4);	12
Модульний контроль № 1 (відповідальна за організацію навчального процесу кафедра теорії, історії та приватно-правових дисциплін)															12	5/8Пз(4); 5/9Пз(4);	8
4	Поняття і підстави адміністративної відповідальності.	4	Л2	Сз2											01		0
5	Провадження у справах про адміністративні правопорушення протидію яким віднесено до компетенції ДПСУ.	30	Гз2	Сз2	Гз2	Сз2	Гз2	Пз4	Гз2	Пз4	Пз4	Пз6			02		0

Модульний контроль №2 (відповідальна за організацію навчального процесу кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права)															03	5/7Гз(2);	2
6	Поняття та види слідчих (розшукових) дій. Тактика проведення огляду місця кримінального правопорушення	8	Л2	Сз2	Пз4										04	5/10Пз(6);	6
Модульний контроль № 3 (відповідальна за організацію навчального процесу кафедра кримінального права та процесу)															05	6/1Л(2);	2
Диференційований залік		4													06	6/2Сз(2);	2
															08	6/3Пз(4); Дз	8
Всього		60													Всього		60

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	7
I курс					
1 семестр					
1			6/4	Тема 1. Система та структура законодавства України. Особливості юридичної відповідальності персоналу ДПСУ.	
	1	лекція	2	<i>Загальна характеристика законодавства України.</i> 1. Поняття та структура законодавства України. 2. Поняття та види нормативно-правових актів. 3. Поняття та види юридичної відповідальності.	1.1-1.5,1.30 [3.3]; [3.4]
		самостійна робота	2	1. Поняття нормативно-правового акту. Види нормативно-правових актів. 2. Поняття та ознаки системи законодавства. 3. Структура системи законодавства, що регулює діяльність ДПСУ. 4. Поняття, ознаки, структура і види правової поведінки. 5. Поняття та основні принципи юридичної відповідальності.	[3.3] [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24. 4.9
	2	семінар	2	Особливості юридичної відповідальності персоналу ДПСУ 1. Поняття, ознаки, структура і види правової поведінки. 2. Загальна характеристика юридичної відповідальності. 3. Основні види юридичної відповідальності. 4. Особливості юридичної відповідальності персоналу ДПСУ	[3.3] [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24; 1.23. 4.9

2			8/6	Тема 2. Правові основи охорони ДКУ	
	1	лекція	2	Законодавство України, що регламентує діяльність органів та підрозділів ДПСУ. <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова основа діяльності ДПСУ; 2. Загальна структура, призначення та завдання ДПСУ. 3. Основні функції ДПС України 	[3.3] [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24; 1.23. 4.9
	2	лекція	2	Правові засади охорони державного кордону <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ДКУ. 2. Загальні положення відповідальності за порушення законодавства про ДКУ. 3. Поняття режиму державного кордону, прикордонного режиму, режиму в пункті пропуску. 	[3.3] [3.4] 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24; 1.23. 4.9
		самостійна робота	2	1. Нормативно-правові акти, що регламентують охорону державного кордону.	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-

				<ol style="list-style-type: none"> 2. Поняття прикордонного режиму; 3. Поняття режиму у пункті пропуску; 4. Режимні правила у контрольних пунктах в'їзду – виїзду. 5. Поняття державного кордону України. 6. Співвідношення термінів: «державний кордон», «лінія розмежування», «лінія зіткнення». 7. Режим державного кордону. 	1.13;1.24; 1.23. 4.9
	3	семінар	2	<p>Реалізація повноважень посадовою особою ДПСУ при виконанні обов'язків з охорони ДКУ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Права та обов'язки прикордонника. 2. Підстави та порядок перевірки документів що посвідчують особу та огляду транспортних засобів. 3. Прикордонний режим; режим державного кордону. 4. Завдання та функції ДПСУ. 	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;- 1.13;1.24; 1.23. 4.9
3			8/4	Тема 3. Правові підстави застосування зброї, спеціальних засобів та засобів фізичного впливу	
	1	лекція	2	<p>Правові підстави застосування зброї та силових засобів персоналом ДПСУ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи застосування силових заходів персоналом Державної прикордонної служби України. 2. Функції Державної прикордонної служби України із застосування силових заходів . 3. Підстави застосування зброї та силових засобів. 4. Юридична відповідальність за неправомірне застосування зброї та силових засобів. 	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;- 1.13;1.24; 1.23. 4.9
		Самостійна робота	2	1. Правові підстави застосування зброї, спеціальних засобів та засобів фізичного впливу.	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-

				2.Обмеження щодо застосування зброї, спеціальних засобів та фізичної сили. 3. Відповідальність за перевищення повноважень при застосування зброї, спеціальних засобів та засобів фізичного впливу.	1.13;1.24; 1.23. 4.9
		Індивідуальна робота	2	<i>Оформлення конспекту самостійної роботи</i>	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24; 1.23. 4.9
	2	Семінар Модульний контроль № 1	2	<i>Особливості правового забезпечення застосування зброї та силових засобів персоналом ДПСУ.</i> 1. Основні принципи застосування силових заходів персоналом Державної прикордонної служби України. 2. Характеристика підстав застосування зброї та силових засобів. 3. Відповідальність за неправомірне застосування зброї та силових засобів.	[3.3]; [3.4]; 1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.11;-1.13;1.24; 1.23. 4.9
Модуль № 2					
4			6/4	Тема 4. Поняття і підстави адміністративної відповідальності	
	1	Лекція	2	<i>Поняття адміністративної відповідальності</i> 1. Поняття, властивості та принципи	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3.

				<p>адміністративної відповідальності.</p> <p>2. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.</p> <p>3. Законодавство про адміністративні правопорушення</p>	3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
	2	Семинар	2	<p><i>Характеристика інституту адміністративної відповідальності</i></p> <p>1. Поняття, та загально-правові ознаки адміністративної відповідальності.</p> <p>2. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.</p> <p>3. Обставини, що виключають провадження по справі.</p> <p>4. Особливості відповідальності окремих категорій суб'єктів.</p> <p>5. Законодавство про адміністративні правопорушення</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
		Самостійна робота	2	<p>1. Місце інституту адміністративної відповідальності в галузі адміністративного права.</p> <p>2. Обставини, що виключають провадження у справі.</p> <p>3. Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності.</p> <p>4. Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
5			40/30	Тема 5. Провадження у справах про адміністративні правопорушення протидію яким віднесено до компетенції Державної прикордонної служби України	
	1	Групове заняття	2	<p><i>Адміністративне правопорушення</i></p> <p>1. Поняття, юридичний склад та загально-правові ознаки адміністративного правопорушення.</p> <p>2. Поняття та види адміністративних стягнень.</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10

2	Семінар	2	<p>Адміністративне правопорушення та система адміністративних стягнень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття за загально-правові ознаки адміністративного правопорушення 2. Юридичний склад адміністративного правопорушення. 3. Система адміністративних стягнень. 4. Види адміністративних стягнень. 5. Особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців. 	[1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
3	Групове заняття	2	<p>Загальні засади здійснення адміністративного провадження.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення щодо провадження в справах про адміністративні правопорушення. 2. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення. 3. ДПСУ як суб'єкт адміністративного провадження 	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
4	Семінар	2	<p>Провадження в справах про адміністративні правопорушення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення. 2. Стадії адміністративного провадження. 3. Строки в адміністративному провадженні. 4. Повноваження персоналу ДПСУ при здійсненні адміністративного провадження. 5. Суб'єкти уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. 	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
	Самостійна робота	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт адміністративного правопорушення, його види та значення для кваліфікації. 2. Основні та факультативні ознаки об'єктивної сторони. 3. Основні та факультативні ознаки суб'єктивної 	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10

				сторони 4. Суб'єкт адміністративного правопорушення, його види та значення для кваліфікації.	
5	Групове	2		Адміністративні правопорушення, що відносяться до компетенції ДПСУ 1. Підвідомчість адміністративних правопорушень, що відносяться до компетенції ДПСУ. 2. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок охорони державного кордону 3. Адміністративні правопорушення, по яким представники ДПСУ складають протоколи про адміністративне правопорушення.	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
6	Практичне заняття	4		Кваліфікація адміністративних правопорушень 1. Юридичний склад адміністративних правопорушень, які відносяться до компетенції ДПСУ. 2. Вирішення умовних правових ситуацій	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
	Самостійна робота	4		1. Юридичний склад ст. 85, 92 КУпАП. 2. Юридичний склад статей 121-1, 185-3. 3. Злісна непокора законному розпорядженню чи вимозі військовослужбовця ДПС України ст.185-10 КУпАП. 4. Юридичний склад ст. 191,195 КУпАП. 5. Порушення правил прикордонного режиму, режиму в пунктах пропуску через державний кордон України та режимних правил у КПВВ ст 202 КУпАП. 6. Юридичний склад ст. 203, 203-1 КУпАП. 7. Порядок притягнення особи до адміністративної відповідальності за спробу незаконного перетину ДК України 204-1 та	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10

				<p>особливі підстави звільнення від адміністративної відповідальності.</p> <p>8. Юридичний склад статей 204,205,206 КУпАП.</p> <p>9. Юридичний склад ст. 204-2, 204-4 КУпАП</p> <p>10. Порядок притягнення особи до адміністративної відповідальності за спробу незаконного перетину ДК України.</p> <p>11. Юридичний склад 206-1 КУпАП</p>	
7	Групове заняття	2	<p>Особливі питання адміністративного провадження</p> <p>1. Права особи, яка притягується до адміністративної відповідальності.</p> <p>2. Поняття доказів в адміністративному провадженні. Оцінка доказів.</p> <p>3. Учасники адміністративного провадження.</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10	
8	Практичне заняття	4	<p>Підготовка матеріалів справи на першій стадії провадження.</p> <p>1. Вирішення умовних правових ситуацій</p> <p>2. Відпрацювання окремих процесуальних документів першої стадії провадження.</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10	
9	Практичне заняття	4	<p>Процесуальне оформлення заходів примусу.</p> <p>1. Заходи забезпечення адміністративного провадження.</p> <p>2. Випадки застосування заходів примусу.</p> <p>3. Складання протоколу про адміністративне затримання.</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10	
	Самостійна робота	2	<p>1. Дотримання прав людини при застосуванні заходів примусу.</p> <p>2. Алгоритм дій прикордонника при застосуванні адміністративного затримання.</p> <p>3. Алгоритм дій прикордонника при проведенні особистого огляду</p> <p>4. Алгоритм дій уповноважених осіб при здійсненні доставлення</p> <p>5. Порядок оскарження заходів забезпечення</p>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10	

				адміністративного провадження	
		Індивідуальна робота	2	Оформлення адміністративно-процесуальних документів першої стадії провадження	
	10	Практичне заняття Модульний контроль №2	6	Справа про адміністративне правопорушення 1. Оформлення матеріалів справи про адміністративне правопорушення <i>Модульний контроль № 2 (Складання справи про адміністративне правопорушення)</i>	1,1-1,17; 1,21;1.23-1,30. 2,1-2,3. 3,1-3,2, 4,1-4,8; 4,10
Модуль № 3					
6			18/8	Тема 6. Поняття та види слідчих (розшукових) дій. Тактика проведення огляду місця кримінального правопорушення.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та види слідчих (розшукових) дій. Огляд місця події як невідкладна слідча (розшукова) дія. 1. Поняття та види слідчих (розшукових) дій. 2. Процесуальні вимоги щодо проведення огляду. Види огляду. 3. Тактичні прийоми огляду. Оформлення результатів огляду та додатків до протоколу огляду.	1.1; 1.18-1.22; 1.29; 3.5 4.11-4.13
	2	Семінарське заняття	2	Заняття 2. Тактика проведення огляду місця події 1.Поняття та види слідчих (розшукових) дій. 2. Процесуальні вимоги щодо проведення огляду. Види огляду. 3.Порядок проведення огляду місця події прикордонним нарядом адміністративно-оперативна група 4. Тактичні прийоми огляду. 5. Оформлення результатів огляду та додатків до протоколу огляду	1.1; 1.18-1.22; 1.29; 3.5 4.11-4.13
		Самостійна робота	6	Огляд місця події прикордонним нарядом. 1. Порядок проведення огляду місця події прикордонним нарядом адміністративно-оперативна група	1.1; 1.18-1.22; 1.29; 3.5

				2. Процесуальні вимоги щодо проведення огляду. 3. Тактичні прийоми огляду. Оформлення результатів огляду. 4. Вміст валізи адміністративно-оперативної групи та порядок її застосування.	4.11-4.13
	2	Практичне заняття Модульний контроль № 3	4	Заняття 3. Криміналістична фотографія, відео та звукозапис 1. Проведення фотозйомки місця події. 2. Складання фототаблиці. 3.Проведення огляду та дослідження доріжки слідів людини. 4. Виготовлення гіпсового зліпку. 5. Виявлення, огляд, вилучення та дослідження слідів рук людини. 6.Огляд місця події адміністративно-оперативною групою. 7. Оформлення результатів огляду місця події.	1.1; 1.18-1.22; 1.29; 3.5 4.11-4.13
		Індивідуальне завдання	4	Оформлення фототаблиці огляду місця події.	1.1; 1.18-1.22; 1.29; 3.5 4.11-4.13
Диференційований залік			4	Диференційований залік	
Разом за дисципліну			90/60		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ

- 1.1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
- 1.2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.3. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, 37. – Ст. 446 (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.4. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 2. – Ст. 5 (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.5. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 7 травня 2003 року (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.6 Про Національну поліцію: Закон України від 02.06.2015 року//Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст. 379.
- 1.7. Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень: назва Закону України в редакції від 2 грудня 2010 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 101. – Ст. 3615.
- 1.8. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014 – № 26. – Стор. 2172, Ст. 892.
- 1.9. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 березня 2003 року//Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 25, ст.180.
- 1.10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов'язків в особливий період: Закон України від 5 лютого 2015 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2015, N 7, ст.140.
- 1.11. Про прикордонний режим: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року // Збірник урядових нормативних актів України. – 1999. – № 3 (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.12. Про контрольовані прикордонні райони: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1999 року // Збірник урядових нормативних актів України. – 1999. – № 4 (з наступними змінами та доповненнями).
- 1.13. Про внесення змін до Положення про прикордонний режим: Постанова Кабінету Міністрів України №52 від 03.02.2016 року // Збірник урядових нормативних актів України. – 2016. – № 1.
- 1.14. Деякі питання підвищення рівня національної безпеки України: Постанова Кабінету Міністрів України №38 від 30 січня 2015 року // Збірник урядових нормативних актів України. – 2015. – № 2.
- 1.15. Стратегія розвитку Державної прикордонної служби України: Схваленою Розпорядженням Кабінету Міністрів України 17 вересня 2015 року // Окреме видання. – 2015.
- 1.16. Інструкція з оформлення посадовими особами Державної прикордонної служби України матеріалів справ про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1046 від 21 грудня 2018 року (з наступними змінами і доповненнями).
- 1.17. Інструкція про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України: Наказ МВС України №1261 від 19.10.2015.
- 1.18. Кримінальний кодекс України: Офіційний текст. - К.: Юрінком Інтер, 2015. - 240 с.

- 1.20. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах. - Х.: «Одісей», 2011. - 432 с.
- 1.21 Закон України «Про національну безпеку України № 31 від 21 червня 2018 р. // <http://www.zakon.rada.gov.ua>
- 1.22. Кримінально-виконавчий кодекс України: Офіційний текст. - К.: Юрінком Інтер, 2016.
- 1.23 Інструкція про застосування зброї, бойової техніки, озброєння кораблів (катерів), літаків і вертольотів Державної прикордонної служби, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу під час охорони державного кордону та виключної (морської) економічної зони України, затверджена наказом АДПСУ № 200 від 21.10.2003 року.
- 1.24 Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону України: Закон України від 18 жовтня 2018 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України.
- 1.25 Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
- 1.26. Про затвердження Порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію та виїзду з неї: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 року № 367 / Офіційний сайт Верховної Ради України.
- 1.27. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту від 08.07.2011. / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
- 1.28. Інструкція про порядок реалізації компетентними та уповноваженими органами України міжнародних угод про реадмісію осіб, затверджена Наказом МВС № 158 від 16.02.2015 року. / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
- 1.29. Інструкція про порядок використання автоматичної фото- і відеотехніки під час виконання службових обов'язків посадовими і службовими особами Державної прикордонної служби України, затверджена Наказом МВС від 04 квітня 2019 року № 244.
- 1.30. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, № 37. – Ст. 446).

2. СУДОВА ПРАКТИКА

- 2.1. Рішення Конституційного Суду № 10-рп/2011 від 11 жовтня 2011 року у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення та пункту 5 частини першої статті 11 Закону України "Про міліцію" (справа про строки адміністративного затримання) // Вісник Конституційного суду України. – 2016. – № 6. – Стор. 121.
- 2.2. Ухвала Закарпатського окружного адміністративного суду про залишення позову без руху від 18 квітня 2017 року у справі № 2а-0770/1101/12 про затримання та примусове видворення.
- 2.3 Рішення ЄСПЛ від 12.01.2017р за заявою № 12552/12 «Кебе та інші проти України».
- 2.4 Рішення ЄСПЛ від 16.06.2020р за заявою № 15472/8 «Нур Ахмад та інші проти України»

3. БАЗОВА ЛІТЕРАТУРА

- 3.1 Адміністративна відповідальність: Курс лекцій / Київ: Юрінком Інтер, 2016.-567с.
- 3.2 Загальне адміністративне право: : Підручник / Київ: Юрінком Інтер, 206.- 564 с.

3.3 Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – 368 с.

3.4 Скакун О.Ф. Теорія держави і права. Підручник. – 4-те видання допов. і перероб. – К. : Алерта, 2014. – 524 с.

3.5 Криміналістика: Підручник для студентів юрид. спец, вищих закладів освіти. -Кол. авторів: В.Ю. Шепітько, В.О.Коновалова, В.А. Журавель та ін. \ За ред. В.Ю.Шепітька.- Х: Право, 2010. – 464

4. ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

4.1.Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / Т.О. Коломоєць. – К.: Юрінком Інтер, 2011.

4.2. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів та підрозділів охорони державного кордону у схемах та таблицях Гринько Р.В., Король М.О./ навчальний посібник - Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2019. – 90 с.

4.3 Теоретичні та прикладні проблеми захисту інтересів Державної прикордонної служби в судових органах України та інших держав: колективна монографія/ Р.О. Гаврік, В.Л. Зьолка, А.О. Піменов, С.І. Царенко, О.М. Царенко, Г.О. Шарко– Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2019. – 201 с.

4.4. Мота А.Ф. Становлення повноважень органів охорони державного кордону України в провадженні у справах про адміністративні правопорушення: Навчально-методичний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2008. – 78 с.

4.5. Адміністративно-правове регулювання діяльності дільничих інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України: монографія/ В.О. Хома;.- Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2008р.. – 155с.

4.6. Гринько Р.В., Мота А.Ф. Збірник умовних правових ситуацій – Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2017. – 72 с.

4.7 Порадник офіцера Дежавної прикордонної служби України на етапі становлення та входження у посаду в органах охорони державного кордону / О.М. Шинкарук, О.В. Боровик, В. Л. Зьолка та ін.. - Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2017. – 620 с.

4.8 Адміністративно-юрисдикційна діяльність в органах Державної прикордонної служби України / В.Л. Зьолка, А.Ф. Мота, Король М.О та ін.. - Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2017. – 380с.

4.9 Методические рекомендации по организации совместного патрулирования украинско-молдавской границы/ В. Блындюк, С. Каштелян, А. Плеханов, Р. Гринько и др.: Миссия Европейского союза по приграничной помощи Молдове и Украине, 2013.- 52с.

4.10 Андрушко О.В. Заходи процесуального примусу: Навчально-методичний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2008. – 62 с.

4.11. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. /За ред. проф. В.Ю.Шепітька. - Харків: Право, 1998, 376 с.

4.12. Криміналістика: Навч. посіб./ І.В. Гора, В.А. Колесник. – К.: Алеута, 2005. Ч. І: Криміналістична техніка.- 320 с.

4.13. Саїнчин А.С., Похіла І.Б., Притула А.М. Методика розкриття незаконного переправлення осіб через державний кордон України (криміналістичні та оперативно-розшукові аспекти): Монографія. – Одеса: Фенікс, 2008. – 368 с.

5. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

- 1.1 . [http.rada.gov.ua](http://rada.gov.ua);
- 1.2 <http://dpsu.gov.ua/ua/>;
- 1.3 <http://arc.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>;
- 1.4 <http://www.scourt.gov.ua/>;

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою за безпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення наджерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний